

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

GEOGRAFIA

PRÍLOHA ISCED 2

1. upravená verzia

Máj 2009

Charakteristika predmetu v 6. ročníku

Regionálna geografia v základnej škole tvorí základ vyučovania geografie. Je to pre žiakov prijateľný spôsob ako získať veľa zaujímavých informácií o prostredí, ktoré ich zaujíma a pritom sa naučiť potrebné informácie. Regionálna geografia nie je len opis javov v jednotlivých regiónoch, ale prostredníctvom konkrétnych javov žiaci získajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich.

Ciele predmetu geografie je:

Získať základné vedomosti o Austrálii a Amerike, geografických charakteristikách oboch svetadielov
rozvíjať si chuť učiť sa,
rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich,
prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta,
vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest, autoatlas, mapy na internete,
riešiť modelové situácie
vnímať jedinečnosť prírodných javov a výtvorov na Zemi a vysvetliť prírodné javy na základe vedomostí,
rozumieť grafom, diagramom,
hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť projekt, prezentovať ho,
diskutovať o návrhoch,
oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť,
orientovať sa na mape podľa súradníc,
podľa príkladov vysvetliť ako vzniká pohorie, kaňon, rieka, ľadovec, púšť, dažďový prales,
uviesť príklady v jednotlivých regiónoch sveta so zameraním na Austráliu a Ameriku,
pripraviť projekt, získať informácie, hľadať odpovede na otázky, porovnávať, triediť,
vyhodnocovať vypracovať a odprezentovať ho,
diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych,
získať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru,
tvoriť mentálne mapy so symbolmi,
rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti.

Základné otázky geografie sú: Čím je to zaujímavé? Kde to je? Ako to vyzerá? Ako to vzniklo? Ako tam žijú ľudia?

Požadovaný výstup žiakov z geografie v 6. ročníku je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach:

čitateľskej gramotnosti – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť ich, využívať, prezentovať. Získavať údaje z nesúvislých textov – grafov, diagramov, máp, tabuliek, štatistických údajov.

Dôležitou súčasťou je aj čítanie obrázkov, rozvíjanie vizuálnej gramotnosti.

Pri rozvíjaní prírodovednej gramotnosti v témach, ktoré sú zamerané na prírodnú časť geografie pôjde najmä o vysvetľovanie vzniku a procesu prírodných dejov v jednotlivých oblastiach sveta.

Veľkú časť geografie venujeme rozvíjaniu kultúrnej gramotnosti, získavaniu informácií o rôznych kultúrach sveta a jej hodnotenie.

Matematická gramotnosť je spojená najmä so štatistikou, vyjadrením údajov humánnej geografie.

Mediálna gramotnosť sa rozvíja u žiakov najmä v častiach regionálnej geografie pri hodnotení vzťahov jednotlivých skupín obyvateľstva medzi sebou. V týchto častiach je potrebné sa zamerať na objektívne spracovávanie informácií.

Planéta Zem a na nej Austrália a Amerika

Téma	Obsahový štandard – základný obsah	Výstup na hodnotenie vytvorený produkt
Orientácia na mape svetadielov, orientácia na mape sveta – tematické mapy, čítanie rôznych druhov máp, poznať svetadiely, oceány.	Zemeguľa, mapa, geografické súradnice, poloha miesta na Zemi, určovanie miesta na zemi v geografickej sieti, poludníky, rovnobežky, geografická sieť, tematické mapy, svetadiely, oceány, mapa sveta,	Určiť na ktorej pologuli sa nachádzajú svetadiely, Čítať mapy podľa legendy mapy Určiť polohu miesta na Zemi geografickými súradnicami.
Pásmovitosť na Zemi. Podnebné pásma, rastlinné pásma	Poloha Zeme voči Slnku, dopad slnečného žiarenia na zem, pásmovitosť, podnebné pásma- studené, mierne, subtropické, tropické	Vysvetliť vznik podnebných a rastlinných pásiem.

Austrália

Tematický celok Základný obsah – obsahový štandard	Výstup na hodnotenie vytvorený produkt
Poloha Austrálie – fyzickogeografická, matematicko-geografická	Vytvoriť mentálnu mapu z pojmov, týkajúcich sa Austrálie. Prezentovať získané poznatky. Určiť polohu Austrálie na Zemi vo vzťahu k ostatným svetadielom. Určiť polohu Austrálie v geografickej sieti.
Prírodné pomery, Podnebie, podnebné pásma na Zemi, Austrália v podnebných pásmach, povrchové celky Austrálske Alpy, Ayers Rock, vodstvo, rastlinstvo a živočíšstvo, koala, kengura, eukalyptus, životné prostredie Gondwana, Pangea	Prezentovať poznatky odborného textu, zatriediť ich, Vysvetliť kauzálne vzťahy. vysvetliť, prečo sa v Austrálii nachádzajú niektoré druhy a inde na svete nie. Diskutovať o zaujímavostiach. Opísať vznik svetadielov a príčinu existencie typických živočíchov len na austrálskom svetadieli.
Obyvateľstvo v Austrálii a objavenie a príchod prvých obyvateľov a ich spolužitie s Aboriginmi, Aboriginovia, objavenie Austrálie Jamesom Cookom	Opísať spôsob príchodu Európanov do Austrálie a spôsoby spolužitia s domorodcami.
Mestá a život v nich, kultúrna rôznorodosť, typy sídiel v Austrálii, multikultúrne mestá, Sydney, Brisbane, Melbourne, Canberra	Vytvoriť zoznam zaujímavých miest Austrálie. Porovnať vybrané mestá Austrálie podľa polohy, štruktúry obyvateľstva.
Kultúra, veda, šport	Vysvetliť druhy kultúry a ich význam pre život človeka Vymenovať druhy kultúry alebo športu, ktoré preslávili Austráliu, predstaviteľov vedy, kultúry, športu – aktualizovať zostaviť zoznam športovcov.
Spoločenské zvyky Spoločenský zvyk, tradícia, čo potrebujeme vedieť pri ceste do	Opísať čo všetko je potrebné si uvedomiť pri ceste do Austrálie, ktoré by sme mali dodržiavať pri návšteve Austrálie.

Austrálie	
Austrálske naj	Vytvoriť zoznam najzaujímavejších miest Austrálie podľa navrhnutých kritérií.

Amerika

Tematický celok Obsahový štandard – základný obsah	Výstup na hodnotenie vytvorený produkt
Poloha Ameriky vo vzťahu k ostatným svetadielom a oceánom,	Na mape určiť polohu Ameriky vo vzťahu k iným svetadielom. Zostrojiť mentálnu mapu. Čítať geografickú mapu, určovať polohu podľa geografických súradníc.
Podnebie, faktory ovplyvňujúce podnebie (morské prúdy, geografická šírka, prúdenie vetrov), Podnebné pásma, Geografická šírka, oceány –morské prúdy, vetry, povrch	Podľa mapy určiť oblasti jednotlivých podnebných pásiem a ich charakteristické znaky. Opísať ktoré faktory najviac ovplyvňujú podnebie Ameriky.
Povrch – pohoria, nížiny vznik pohoria, - vrásové, kryhové, Kordillery, Andy, Amazonská nížina,	Vysvetliť ako vznikli pohoria na príkladoch podľa tematických máp obrázkov, fotografií, blokdiagramov, Opísať Amazonskú nížinu.
Vodstvo na pevnine, okolo pevniny Mississippi, Amazonka, 5 veľkých jazier, vodopády – Niagarské, vznik vodopádov na rieke. Prieplav (Panamský) zálivy (Gofský, Hudsonov) prieliv (Magalhaesov, Beringov)	Pracovať s mapou, vysvetliť vznik rieky, činnosť rieky, vznik vodopádov.
Rastlinstvo a živočíšstvo – súvislosť rastlinstva a podnebných pásiem, národné parky rastlinné pásma (tundra, tajga, listnaté lesy, stepi – prerie, pampy, púšte, dažďové lesy) Národné parky –Yelowstonský, Yossemitský	Vysvetliť vznik podnebných pásiem Vysvetliť vzťahy podnebné pásmo- rastlinné pásmo Podľa mapy ku každému podnebnému pásmu priradiť rastlinné pásma a opísať ho podľa typických znakov
Obyvateľstvo v Amerike, príchod Európanov, Mayovia, Aztékovia, Inkovia, Súčasné zloženie obyvateľstva	Opísať príchod Európanov a Afričanov do Ameriky Opísať v ktorých oblastiach žili staré civilizácie a čím prispeli k rozvoju vedy. Získavať údaje z grafov, diagramov,
Štáty v severnej Amerike a hlavné mestá, USA, Kanada, Mexiko rozmiestnenie obyvateľstva	Určiť tri štáty a hlavné mestá. Oblasti husto a riedko osídlené
Štáty v južnej Amerike a vybrané hlavné a veľké mestá	
Život v mestách a jeho problémy, Mesto, hlavné mesto, megalopolis	Porovnať mestá v Amerike podľa veľkosti, štruktúry mesta, obyvateľstva Vymenovať problémy, ktoré môžu byť v jednotlivých mestách riešenia problémov súvisiacich s rastom miest
Život mimo miest Vidiecke sídla, typy v rôznych	Opísať spôsob života vo vidieckych sídlach , aké typy sídiel sú v Amerike

svetadieloch	
Kultúra umenie, veda, šport, zamestnanie obyvateľov	Vymenovať, ktoré druhy kultúry alebo športu preslávili Ameriku. predstaviteľov vedy, kultúry, športu – aktualizovať. Zostaviť zoznam športovcov.
Spoločenské zvyky	Opísať zvyky, čo je vhodné, čo nevhodné pri ceste do Ameriky
Naj Ameriky	Vytvoriť zoznam najzaujímavejších miest Ameriky podľa určitých kritérií Opísať ako vytvoriť systém kritérií hodnotenia najzaujímavejších miest